

23 SECONDEN

KEES VAN BEIJNUM BIJ DE BEZIGE BIJ

Over het IJ

Dichter op de Zeedijk

De ordening

De oesters van Nam Kee

De vrouw die alles had

Het verboden pad

Paradiso

Zoon van

Een soort familie

De offers

Het mooie seizoen

KEES VAN BEIJNUM

23 seconden

ROMAN

2019

DE BEZIGE BIJ
AMSTERDAM

Copyright © 2019 Kees van Beijnum
Omslagontwerp Moker Ontwerp
Vormgeving binnenwerk Peter Verwey, Heemstede
Druk Bariet Ten Brink, Meppel
ISBN 978 94 031 6000 9
NUR 301

debezigebij.nl

Het kruispunt voor het Centraal Station lijkt op de set van een rampenfilm. Graafmachines en drilboren leven zich uit op het asfalt. Kraters, grommende generatoren, buizen die modderig water spuwen. Dwaze Zaken, toepasselijke naam heeft het café waar ik met uitzicht op al die bedrijvigheid een koffie bestel om het laatste beetje moed te verzamelen. Of om de deur naar afstel op een kier te houden, dat moet nog blijken. Ter aansporing herlees ik op mijn telefoon het bericht van Bart, de bevestiging dat het voorschot voor mijn nieuwe boek volgende maand wordt overgemaakt.

‘Ik wil tot twintigduizend gaan, Anne,’ had hij me een week eerder met zijn kenmerkende directheid te verstaan gegeven.

Ik zat tegenover hem in zijn kantoor met uitzicht op de classicistische gevels aan de overkant van de gracht en trotseerde zijn hyperactieve blik achter de ronde brillenglazen. Vijfentwintig had ik aan mijn uitgever gevraagd voor het boek over mijn jeugd op de Wallen. ‘Twintig?’ herhaalde ik, in een poging mijn teleurstelling als een professioneel onderhandelaar door te laten klinken. Kansloos, maar goed, je probeert het toch.

‘Doe maar niet moeilijk,’ zei hij gedecideerd. ‘Als je te

lang gaat nadenken, is mijn aanbod verlopen. Net als de bonusaanbieding van Albert Heijn.’

Ook al valt het bedrag lager uit dan ik hoopte, feit blijft dat ik voor het eerst in mijn leven profijt van mijn moeder trek. Wie had kunnen denken dat een hoer dood meer waard is dan levend? Nu ja, een *vermoorde* dode hoer.

Om te voorkomen dat ik binnenkort aan de bedelstaf raak, hoef ik alleen nog maar mijn koffie op te drinken, de deur uit te gaan, en linksaf de Nieuwebrugsteeg in te slaan. En, ja, ook dat, een boek schrijven. Aan het begin van de steeg ligt de startlijn, waar ik fysiek overheen moet. Twintig jaar geleden deed ik dat in tegenovergestelde richting, met het vaste voornemen om er nooit meer terug te keren. Wat ik al die jaren heb volgehouden. Zonder enige moeite overigens.

In die verre zomernacht was het uitgestorven geweest op straat, in tegenstelling tot de kermis van auto’s, fietsers, scooters, stadsbussen en trams die vandaag in een bocht voor me langs de Prins Hendrikkade over zwenken. Alle voetgangers gaan rechtdoor, als door een magische kracht van mijn oude, smalle straatje aangetrokken, waar ze in de muil van rupsje-nooit-genoeg verdwijnen. Toeristen, het zijn er zoveel meer dan vroeger. Als het in het hotel van zijn moeder stil was, ging ik samen met mijn overbuurjongen en grote jeugdliefde Hayo naar hen op jacht. Runnen, noemden we het. Hij was een jaar of vijftien, ik anderhalf jaar jonger en zijn schaduw. Ook in de hal van het Centraal Station, wanneer de internationale treinen binnenliepen. Natuurlijk was het Hayo, met zijn wilde, lange haren en de onderkant van zijn trui in zijn spijkerbroek gepropt, die de

reizigers onder aan de trappen van de perrons aansprak. Moeilijk was het niet om de prospects eruit te pikken. Iedereen met een koffer of rugzak versperde hij met ongewone handigheid de weg. *Hotel? Good price. Clean rooms. Five minutes. Let's go!* Dat van die vijf minuten klopte.

‘Mevrouw?’ De serveerster van Dwaze Zaken staat aan mijn tafel. Achter haar wacht een groepje jonge Italianen belangstellend de ontwikkelingen af. ‘Zou u het erg vinden om ergens anders te gaan zitten?’ Ze wijst naar een kleine tafel langs de muur bij de bar. ‘Dit is onze Instagram table.’

Als ik buitenkom, sluit ik me aan bij een gezelschap Aziaten die juist over de brug naderen en op hun hoede, lijkt het, een grote, kale man volgen, die een bordje omhooghoudt. *Small group Volendam & Zaanse Schans* staat erop. Ingesloten door windjacks laat ik me als een bange versterking de grens over smokkelen. Op de hoek van de steeg met de Warmoesstraat houdt de gids halt en wijst naar nummer 13, waar in het jaar dat ik hier kwam wonen nog een bakker zat. Hij capituleerde als een van de laatste middenstanders voor de dealers, die in de vensterbanken van de houten onderpui van de bakkerswinkel als ijverige ondernemers hun eigen nering draaiende hielden. Het is een zeventiende-eeuws pandje met een trapgevel in renaissancestijl. Met *small group* luister ik naar de gids, die naar de gevelsteen ‘In de Lompen’ boven de puibalk wijst. Zodra ik omhoogkijk maakt het perspectief van onderaf, met de hoekige trappen die de lucht in klimmen en al die kleine witte blokjes steen, me duizelig. Ik heb het gevoel dat ik ga flauwvallen en leun tegen de muur van het restaurant

achter me. De groep trekt weer verder als ik nog sta bij te komen en me afvraag waarom de aanblik van dit op zich even onschuldige als luisterrijke pandje zo'n hevige uitwerking op me heeft. Op de stoep passeren me stromen voorbijgangers. Gemurmel in een amalgaam van vreemde talen, vlekkerige gezichten, rusteloze zielen die de weg naar huis niet willen vinden.

Ik heb geen idee wat ik me had voorgesteld als ik een aarzelende, vluchtige blik door het raam van de benedenverdieping werp. Wat het ook mag zijn dat ik had verwacht, niet een armoedige Chinese massagesalon. De buitendeur lijkt nog dezelfde, maar heeft een andere kleur. Snel loop ik verder, langs de tattooshop, een paar huizen verder, die er vroeger ook al zat. Ik zie het meisje van acht voor me, met haar paardenstaart en roze koffertje, op de dag dat ze op de achterbank van een oude legerjeep de grachtengordel binnendringt. Als bij Dantes hellekringen, dieper en dieper, terwijl achter het autoraam de straten versmallen en het leven huiveringwekkender wordt. Als ze na de lange rit in het smalle straatje uitstapt en haar moeder een bos sleutels uit haar tas ziet vissen, heeft ze geen idee waar ze is beland of wat er van haar verwacht wordt. Hoezeer ik ook mijn best doe om aansluiting bij haar te vinden, dat kleine meisje van vroeger blijft op afstand. Al wat ik zie is mijn moeder, de eerste hoer vanaf het Centraal Station, dat wil zeggen, als er niemand stond te tippelen. Ze zit met opgetrokken benen in de kuipstoel van skai. Haar brandende filtersigaret in de asbak op de vensterbank, haar gelakte teennagels in de donzige muiltjes, de kleine ronde tafel met het gemarmer-

de blad van formica, de spreij op het bed, de wasbak, het handdoekje, alles badend in een uitnodigend warm, rood licht.

Nieuwmarkt, Koestraat, Bethaniënstraat, Zeedijk, Achterburgwal. Ik versmelt met de stroom van passanten en schuifel langs cafés, koffieshops, snackbars en Chinese restaurants met genitaal glanzende pekingeenden aan metalen haken achter het raam. De Molensteeg, het walhalla van het rode licht, is zo afgeladen met toeristen dat de in de hoerenkasten uitgestalde rijkdommen in lingerie aan het oog onttrokken worden. Kerkvader Thomas van Aquino vergeleek de prostitutie met een mestvaalt waar een paleis niet buiten kan als je niet wil dat het hele paleis gaat stinken. Maar dit is een mestvaalt noch een paleis, hier worden dagelijks duizenden dagjesmensen doorheen gedraaid. Hand in hand lopende stelletjes. Complete gezinnen. Het enige wat ontbreekt is een ballenbak.

Ik loop en loop zonder ergens lang te blijven kijken. Zo veel bekends, maar niets komt me vertrouwd voor. Waar zouden al die junks uit mijn jeugd gebleven zijn, vraag ik me af. Met pensioen waarschijnlijk, als ze het al overleefd hebben. Op de Achterburgwal passeer ik de panden die vroeger van Daems waren, voor hij naar het buitenland uitweek op de vlucht voor de belastingdienst. In het ene pand zat een casino en het andere, met in lilakleurig neon groot de naam de Tempel aan de gevel, was ingericht als een new age-heiligdom, waar in een quasimystieke sfeer de animeermeisjes doorgingen voor slavinnen of priesteressen. Al naargelang de voorkeur van de klanten. Op een podium

werden seksshows opgevoerd. Voor de deur stond een uit-
smijter, gehuld in een lange rode jas met epauletten. Mijn
vader.